

Νέος Νόμος: Σημαντικές τροποποιήσεις στη φορολογική νομοθεσία

Στις 21/09/2022 η Βουλή των Ελλήνων ψήφισε νομοσχέδιο, το οποίο θα τεθεί σε ισχύ ως νόμος με τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με το οποίο εισάγονται σημαντικές τροποποιήσεις στη φορολογική νομοθεσία, όπως, μεταξύ άλλων, στις διατάξεις του Κώδικα ΦΠΑ (Ν. 2859/2000), του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν. 4172/2013) και του Κώδικα Φορολογικών Διαδικασιών (Ν. 4174/2013) για τον εξορθολογισμό της φορολογίας των φυσικών και νομικών προσώπων και οντοτήτων, καθώς και των διαδικασιών για την ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης.

A. Χαρτόσημο στα έντοκα δάνεια μεταξύ εταιρειών και άλλα είδη χρηματοδότησης

Επαναφορά των τελών χαρτοσήμου σε έντοκα δάνεια

- ▶ Με το νέο νόμο τροποποιείται το άρθρο 63 του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000) το οποίο επέβαλε, με την εισαγωγή του ΦΠΑ, την κατάργηση της επιβολής

τελών χαρτοσήμου στις πράξεις τις οποίες προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 2 Κώδικα ΦΠΑ (αντικείμενο του φόρου) και στα παρεπόμενά τους σύμφωνα. Ειδικότερα, προστίθεται παράγραφος που, κατ' εξαίρεση, επαναφέρει τα τέλη χαρτοσήμου σε έντοκα δάνεια και λοιπές χρηματοδοτήσεις και στους απορρέοντες συμβατικούς τόκους.

Αναδρομική Ισχύ

- ▶ Η διάταξη έχει αναδρομική ισχύ από 1/1/2021 ενώ για δάνεια, λοιπές χρηματοδοτήσεις και τους απορρέοντες τόκους που καταλαμβάνονται από τις νέες διατάξεις, τα τέλη χαρτοσήμου αποδίδονται εμπρόθεσμα μέχρι 31/12/2022.

Βασικά σημεία και πεδίο εφαρμογής της νέας διάταξης

▶ Εισαγωγή νέας ρύθμισης

- ▶ Η νέα διάταξη, εισάγει νέα ρύθμιση η οποία επιτρέπει πλέον από την ημερομηνία ισχύος της και εντεύθεν την επιβολή τελών χαρτοσήμου σε έντοκα δάνεια/λοιπές χρηματοδοτήσεις και στους απορρέοντες συμβατικούς τόκους ασχέτως του εάν οι εν λόγω πράξεις εμπίπτουν παράλληλα και στο πεδίο του ΦΠΑ.
- ▶ Δεδομένου ότι οι εν λόγω χρηματοδοτήσεις θα υπάγονται πλέον στο πεδίο των τελών χαρτοσήμου, δέον να εξετάζεται, ανά περίπτωση, η τυχόν δυνατότητα απαλλαγής τους στα πλαίσια της χωρικότητας λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη την υφιστάμενη νομολογία των Διοικητικών Δικαστηρίων και της ΔΕΔ που διαπνέεται εντόνως από την αρχή της «υπεροχής της ουσίας έναντι του τύπου» (*substance over the form principle*) περιορίζοντας αρκετά τη δυνατότητα απαλλαγής.

▶ Συμβατότητα της διάταξης με το κοινοτικό δίκαιο

Η νέα μορφή του άρθρου 63 ΦΠΑ φαίνεται σύμφωνη με το αντίστοιχο άρθρο 401 της Οδηγίας ΦΠΑ, όπως αυτό έχει νομολογιακά ερμηνευθεί από το ΔΕΕ. Ειδικότερα, με βάση τα κριτήρια που εξετάζει το ΔΕΕ για να αξιολογήσει εάν ένας έμμεσος φόρος έχει τα γνωρίσματα του φόρου κύκλου εργασιών και ως εκ τούτου δεν μπορεί να ισχύει παράλληλα με το ΦΠΑ για τις πράξεις που καταλαμβάνει, προκύπτει ότι εν προκειμένω η επιβολή χαρτοσήμου μπορεί να εφαρμόζεται παράλληλα με τις περί ΦΠΑ διατάξεις.

▶ Επίδραση της διάταξης σε προϋφιστάμενες δανειακές/χρηματοδοτικές σχέσεις

Χρήζει περαιτέρω εξέτασης:

- ▶ εάν έντοκα δάνεια συναφθέντα προ της 1/1/2021 που εκταμιεύθηκαν ή/και αποπληρώθηκαν μετά την 1/1/2021, δύνανται να απαλλαγούν από τα τέλη χαρτοσήμου.
- ▶ εάν έντοκα δάνεια συναφθέντα προ της 1/1/2021 τα οποία τροποποιούνται μετά την 1/1/2021, υπάγονται σε τέλη χαρτοσήμου αναλόγως του εάν η τροποποίηση είναι επί στοιχείων που καθιστούν τη σύμβαση νέο δάνειο
- ▶ εάν επί συμβάσεων δανειακών τρεχούμενων

λογαριασμών συναφθεισών προ της 1/1/2021 επιβάλλεται τέλος χαρτοσήμου για τα μεταφερόμενα υπόλοιπα μετά την 1/1/2021

- ▶ η μεταχείριση από πλευράς χαρτοσήμου έντοκων συμβάσεων cash pooling συναφθεισών προ της 1/1/2021 αναλόγως του εάν θα χαρακτηρισθούν δανειακές συμβάσεις ή συμβάσεις περί δανειακών τρεχούμενων λογαριασμών.

▶ Τόκοι καταβαλλόμενοι μετά την 1/1/2021 επί συμβάσεων συναφθεισών προ της 1/1/2021

Χρήζει περαιτέρω εξέτασης εάν επιβάλλονται τέλη χαρτοσήμου επί τόκων που καταβάλλονται μετά την 1/1/2021 και απορρέουν από δανειακή σύμβαση συναφθείσα προ της 1/1/2021

▶ Δικαίωμα Επιστροφής χαρτοσήμου για έντοκα δάνεια συναφθέντα πριν την 1/1/2021

Χρήζει περαιτέρω εξέτασης η δυνατότητα επιστροφής τελών χαρτοσήμου για έντοκα δάνεια συναφθέντα προ της 1/1/2021

Β. Κατάργηση εισφοράς αλληλεγγύης

- ▶ Καταργείται η επιβολή της εισφοράς αλληλεγγύης για όλα τα εισοδήματα τα οποία αποκτώνται από την 1/1/2023 και εφεξής.
- ▶ Για το φορολογικό έτος 2022, απαλλάσσονται από την εισφορά αλληλεγγύης όλα τα εισοδήματα, με εξαίρεση τα εισοδήματα από μισθωτή εργασία στο δημόσιο τομέα και τις συντάξεις.

Γ. Φορολογητέο εισόδημα για φυσικά πρόσωπα

- ▶ Θεσπίζεται η με αναδρομική ισχύ από την 1/1/2022 εξαίρεση του εξωδρυματικού επιδόματος και κάθε συναφούς ποσού, που καταβάλλεται σε ορισμένες κατηγορίες ατόμων με αναπηρίες, από τον υπολογισμό του φορολογητέου εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις, ανεξαρτήτως του φορέα χορήγησής του.

Δ. Έννοια της δωρεάς ή γονικής παροχής χρηματικού ποσού

- ▶ Διευρύνεται, για το χρονικό διάστημα από 1/10/2021 έως και 9/9/2022, η έννοια της δωρεάς χρηματικού ποσού που διενεργείται με μεταφορά χρημάτων μέσω χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, για την εφαρμογή της σχετικής απαλλαγής από τον φόρο δωρεάς ή γονικής παροχής με ανώτατο αφορολόγητο όριο το ποσό των 800.000 ευρώ και περιλαμβάνει και την ανάληψη χρηματικού ποσού από ατομικό ή κοινό τραπεζικό λογαριασμό του δωρητή/γονέα και κατάθεση του ίδιου ποσού εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών σε ατομικό λογαριασμό του δωροεδόχου/τέκνου ή σε κοινό λογαριασμό του δωροεδόχου/τέκνου με τον ίδιο δωρητή/γονέα ή τρίτο πρόσωπο.

Ε. Προθεσμίες για την καταβολή χρεών

Παρατείνονται έως την 31η.5.2023, οι προθεσμίες καταβολής οφειλών, δόσεων ρυθμίσεων και διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής προς το Δημόσιο (Δ.Ο.Υ./Ελεγκτικά Κέντρα/Κέντρα Βεβαίωσης και Είσπραξης Οφειλών (Κ.Ε.Α.Ο.)) ορισμένων επιχειρήσεων που έχουν πληγεί ιδιαίτερα από τον πόλεμο στην Ουκρανία και εμπίπτουν στη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 118 του ν. 4964/2022.

Ζ. Ζητήματα ενδοομιλικών συναλλαγών

- ▶ Εάν, κατόπιν της διεξαγωγής φορολογικού ελέγχου, στα κέρδη νομικού προσώπου περιληφθούν κέρδη, τα οποία υπάγονται σε φόρο στην Ελλάδα, από ενδοομιλικές συναλλαγές με συνδεδεμένο πρόσωπο, το αντισυμβαλλόμενο συνδεδεμένο πρόσωπο υπαγόμενο στον φόρο δύναται να ζητήσει ανάλογη προσαρμογή στα φορολογητέα του κέρδη. Αυτό πραγματοποιείται κατόπιν υποβολής τροποποιητικής φορολογικής δήλωσης, συνοδευόμενης από την σχετική έκθεση ελέγχου, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών από την κοινοποίηση της πράξης διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου στο νομικό πρόσωπο που ελέγχθηκε.
- ▶ Προϋπόθεση για την επιστροφή ή τον συμψηφισμό φόρου στο αντισυμβαλλόμενο συνδεδεμένο νομικό πρόσωπο, είναι η εξόφληση από το νομικό πρόσωπο που ελέγχθηκε του φόρου που προέκυψε από τη διόρθωση των κερδών από τις μεταξύ τους ενδοομιλικές συναλλαγές.
- ▶ Στην περίπτωση που υποβληθεί τροποποιητική σύμφωνα με τα ανωτέρω από τον αντισυμβαλλόμενο και μετά η ελεγχθείσα εταιρεία προβεί σε αμφισβήτηση της πράξης διορθωτικού προσδιορισμού, και εκδοθεί απόφαση του άρθρου 63 ή του άρθρου 63B Κώδικα Φορολογικών Διαδικασιών (Ν. 4174/2013) ή πρακτικό της Επιτροπής Εξώδικης Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών ή δικαστική απόφαση, που τον δικαιώνει (μερικώς ή πλήρως) διενεργείται, με πρωτοβουλία της Φορολογικής Διοίκησης, η ανάλογη κάθε φορά διόρθωση και στα κέρδη του αντισυμβαλλόμενου συνδεδεμένου προσώπου.
- ▶ Τα ανωτέρω ισχύουν από την έναρξη ισχύος του νόμου και καταλαμβάνουν και τις εκκρεμείς υποθέσεις (για τις οποίες η τρίμηνη προθεσμία υποβολής τροποποιητικής ξεκινά από την έναρξη του νόμου), ενώ προβλέπονται ειδικές διατάξεις τόσο για το δικαίωμα επιστροφής φόρου μετά την υποβολή τροποποιητικής όσο και για την παράταση παραγραφής των ετών για τα οποία η τροποποιητική δήλωση υποβάλλεται το τελευταίο έτος της παραγραφής.

Η. Κυρώσεις μη διαβίβασης δεδομένων στοιχείων λιανικής πώλησης, που εκδίδονται μέσω ΦΗΜ, στην ψηφιακή πλατφόρμα «myDATA»

- ▶ Σε περίπτωση μη διαβίβασης των συνόψεων των στοιχείων λιανικής πώλησης, που διαβιβάζονται στην ψηφιακή πλατφόρμα «myDATA» μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών (ΦΗΜ) της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), προβλέπεται η επιβολή των κατωτέρω προστίμων:
 - ▶ **Για συναλλαγές που επιβαρύνονται με Φ.Π.Α.:**
Το πρόστιμο ισούται με το πενήντα τοις εκατό (50%) επί του Φ.Π.Α. που αναγράφεται επί του κάθε μη διαβιβασθέντος στοιχείου. Το πρόστιμο αυτό, αθροιστικά ανά φορολογικό έλεγχο, δεν μπορεί να είναι κατώτερο των πεντακοσίων (500) ευρώ, όταν τηρείται διπλογραφικό λογιστικό σύστημα, ή των διακοσίων πενήντα (250) ευρώ, όταν τηρείται απλογραφικό λογιστικό σύστημα.
 - ▶ **Για συναλλαγές που δεν επιβαρύνονται με Φ.Π.Α.:**
Το πρόστιμο, ανά φορολογικό έλεγχο, ανέρχεται σε χίλια (1.000) ευρώ, όταν τηρείται διπλογραφικό λογιστικό σύστημα ή πεντακόσια (500) ευρώ όταν τηρείται απλογραφικό λογιστικό σύστημα.
- ▶ Επιπρόσθετα, πέραν των ανωτέρω κυρώσεων, προβλέπεται η **αναστολή λειτουργίας επαγγελματικών εγκαταστάσεων**. Συγκεκριμένα:
 - ▶ Η μη διαβίβαση στο Πληροφοριακό Σύστημα ΦΗΜ της ΑΑΔΕ, πλέον των δέκα (10) στοιχείων λιανικής πώλησης που έχουν εκδοθεί μέσω ΦΗΜ, ή, ανεξαρτήτως του πλήθους αυτών, σε περίπτωση που η μη διαβιβασθείσα αξία των αγαθών ή των υπηρεσιών υπερβαίνει τα πεντακόσια (500) ευρώ, συνεπάγεται την άμεση αναστολή για σαράντα οκτώ (48) ώρες της λειτουργίας της επαγγελματικής εγκατάστασης στην οποία διενεργήθηκε ο έλεγχος.
 - ▶ Εάν, εντός του ίδιου ή του επόμενου φορολογικού έτους από τη διαπίστωση των ως άνω παραβάσεων, διαπιστωθεί εκ νέου, από τον ίδιο μερικό επιτόπιο έλεγχο, η μη διαβίβαση στο Πληροφοριακό Σύστημα ΦΗΜ της ΑΑΔΕ τουλάχιστον τριών (3) στοιχείων λιανικής πώλησης που έχουν εκδοθεί μέσω ΦΗΜ, ανεξαρτήτως αξίας αυτών, στην ίδια ή σε άλλη επαγγελματική εγκατάσταση του υπόχρεου, η λειτουργία της επαγγελματικής εγκατάστασης στην οποία διενεργήθηκε ο έλεγχος αναστέλλεται αμελλητί για ενενήντα έξι (96) ώρες.

- ▶ Σε κάθε επόμενη διαπίστωση από τον ίδιο μερικό επιτόπιο έλεγχο της υποτροπής εντός δύο (2) φορολογικών ετών από τη διαπίστωσή της σε οποιαδήποτε επαγγελματική εγκατάσταση του υπόχρεου, η λειτουργία της επαγγελματικής εγκατάστασης στην οποία διενεργήθηκε ο έλεγχος αναστέλλεται αμελλητί για δέκα (10) ημέρες.
- ▶ Τα ανωτέρω ισχύουν για παραβάσεις που διαπράττονται από την **31η Οκτωβρίου 2022 και εφεξής**.

Θ. Απαλλαγή ΦΠΑ

- ▶ Στην ειδική απαλλαγή από το ΦΠΑ της περ. ιστ' της παρ. 1 του άρθρου 27 του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000) εμπίπτει και η παράδοση αγαθών ή η παροχή υπηρεσιών που πραγματοποιούνται από ημεδαπούς και αλλοδαπούς φορείς ή πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένου του Κράτους της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας προς το ν.π.δ.δ. «Ισραηλιτική Κοινότητα Θεσσαλονίκης», με σκοπό την ανέγερση του Μουσείου Ολοκαυτώματος Ελλάδος.

EY | Building a better working world

Στην EY, σκοπός μας είναι η δημιουργία ενός καλύτερου εργασιακού κόσμου, παράγοντας μακροπρόθεσμη αξία για τους πελάτες μας, τους ανθρώπους μας και την κοινωνία, και οικοδομώντας εμπιστοσύνη στις κεφαλαιαγορές.

Αξιοποιώντας τα δεδομένα και την τεχνολογία, οι πολυσυνθετικές ομάδες μας, σε περισσότερες από 150 χώρες, οικοδομούν την εμπιστοσύνη μέσω της διασφάλισης της καλής λειτουργίας των επιχειρήσεων και βοηθούν τους πελάτες μας να αναπτυχθούν, να μετασχηματιστούν και να λειτουργήσουν αποτελεσματικότερα.

Μέσω των Ελεγκτικών, Συμβουλευτικών, Νομικών και Φορολογικών Υπηρεσιών μας, καθώς και μέσω των Συμβουλευτικών Υπηρεσιών Εταιρικής Στρατηγικής και Συναλλαγών, οι ομάδες της EY θέτουν καλύτερες ερωτήσεις, για να καταλήξουν σε νέες απαντήσεις στα περίπλοκα ζητήματα που αντιμετωπίζει ο κόσμος μας σήμερα.

Ο όρος EY αναφέρεται στον παγκόσμιο οργανισμό, και μπορεί να αναφέρεται σε μία, ή περισσότερες, από τις εταιρείες μέλη της Ernst & Young Global Limited, καθεμία από τις οποίες αποτελεί ξεχωριστή νομική οντότητα. Η Ernst & Young Global Limited, μια βρετανική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης δια εγγυήσεως, δεν παρέχει υπηρεσίες σε πελάτες. Πληροφορίες αναφορικά με τον τρόπο που η EY συγκεντρώνει και χρησιμοποιεί τυχόν προσωπικά δεδομένα, καθώς και περιγραφή των δικαιωμάτων των υποκειμένων σύμφωνα με τη νομοθεσία περί προσωπικών δεδομένων, είναι διαθέσιμα στον σύνδεσμο [ey.com/privacy](https://www.ey.com/privacy). Για περισσότερες πληροφορίες για τον οργανισμό μας, παρακαλούμε επισκεφθείτε το [ey.com](https://www.ey.com)

Γενικές πληροφορίες για τις φορολογικές υπηρεσίες της EY παγκοσμίως

Η επιχείρησή σας θα πετύχει μόνο εάν την οικοδομήσετε σε ισχυρά θεμέλια και την αναπτύξετε με βιώσιμο τρόπο. Στην EY, πιστεύουμε ότι η διαχείριση των φορολογικών σας υποθέσεων με υπευθυνότητα και προνοητικότητα, μπορεί να κάνει τη διαφορά. Έτσι, οι 50.000 πλήρως καταρτισμένοι φορολογικοί σύμβουλοί μας, σε περισσότερες από 150 χώρες, διαθέτουν εξειδικευμένες τεχνικές επιχειρηματικές γνώσεις και επαγγελματική εμπειρία, παρέχοντας με συνέπεια και ακλόνητη δέσμευση υπηρεσίες υψηλής ποιότητας - όπου και αν βρίσκεστε και όποιες φορολογικές επιχειρηματικές υπηρεσίες και αν χρειάζεστε.

© 2022 EY
All Rights Reserved.

[ey.com](https://www.ey.com)

Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλώ επικοινωνήστε με τους:

Στέφανο Μήτσιο

Επικεφαλής Φορολογικού τμήματος, EY Ελλάδα
Τηλ: +30 210 2886 363
email: stefanos.mitsios@gr.ey.com

Τάσσο Αναστασιάδη

Partner
Τηλ: +30 210 2886 592
email: tassos.anastassiadis@gr.ey.com

Μαρία Ηλιοπούλου

Tax Director
Τηλ: +30 210 2886 375
email: maria.iliopoulou@gr.ey.com

EY

@EY_Greece

EY Greece

eygreece

EY Greece

Το εν λόγω υλικό έχει δημιουργηθεί για σκοπούς γενικής πληροφόρησης και δεν προορίζεται για χρήση ως λογιστική, φορολογική, νομική ή άλλη επαγγελματική συμβουλή. Παρακαλώ επικοινωνήστε με τους συμβούλους σας, για εξειδικευμένη καθοδήγηση.